

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XIII. De consilijs alijs circa Neophytorum institutionem, præcipuè de eleemosyna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Eccli. 7. infn.

vitz abstinentia, studio orationis, & bonorum operum, Sacramentalis confessionis peccatorum, & sumptionis sacre Eucharistie frequentatione, ac demum assidua memoria mortis, & novissimorum, juxta illud Sapientis: In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, & in eternum non peccabis. Inprimis vero, ut peccatorum causas & occasiones fugiant: tum Confessarium sibi deligant probatum, virum spirituale, & pium, cui omnia peccata & culpas suas sincere confiteantur, ac omnes cordis sui concupiscentias, animi passiones, tentationesque libere aperiant, cujus consilio in via Domini dirigantur. Quamobrem de modo confitendi, & se in hoc sacramento exercendi post Baptismum instruendi sunt.

Sanctissimum vero Eucharistie sacramentum frequenter, aut saltem semel in mense, de eisdem Confessarii consilio, sumant.

C A P V T XIII.

De consilii alijs circa Neophytorum institutionem, præcipue de elemofyna,

Moneantur, ut de tam singulari magnoque beneficio per Baptismum accepto ingrati non sint, sed DEO gratias perpetuo agant, quod

1. S. Clem

Rom. 1. 7.

conf.

Apost. 6.

39. quo

modo

oporteat

Cate-

chum in-

stitu.

Ephes. 2.

1. Joan. 3.

Eccl. 17.

1. Tim. 4.

Jacob. 5.

Tobia 4.

Psal. 33.

2. S. Basil

in sepe ci-

tato ser. 1.

par. 2.

ab errore & vanitate ad agnitionem veritatis, & tenebris in lucem, ab impietate ad pietatem, ab injustitia ad justitiam, à servitute peccati in gratiam DEI, à diaboli tyrannide in libertatem filiorum, & à morte perpetua in vitam æternam eos erueret, & revocaret, atque è filiis iræ filios adoptionis efficere dignatus sit. Ac sæpe recolat & expendat id, quod scribit sanctus Joannes Apostolus: Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut Filij DEI nominemur & simus. Cum autem ipsi Dei beneficio, & sancti Spiritus afflatu, Christi que fidelium opera, fidei veritatem agnoverint, eandem in proximos suos, & suæ nationis homines vicem rependant, ac orantes pro illis nullam prætermittant occasionem, qua illos in Domino lucrari possint; tum quia unicuique mandavit DEUS de proximo suo; tum, quia ex eorum conversione quam procurant, & ipsi æternam salutem & gloriam eo majorem, & cumulationem consequantur, mone

nte Paulo: Attende tibi, & doctrina in illis, hoc enim facies, & te ipsum salvum facies, & eos, qui te audiunt. Et Jacobo: Fratres mei, si quis ex vobis erraverit à veritate, & converterit quis eum, si re debet, quoniam qui conversi fuerit peccatorem ab errore via sua, salvabit animam ejus à morte, & operiet multitudine peccatorum.

Inculcetur eis, ut semper benedicant Dominum, sicut Tobias docebat filium, dicens: Omni tempore benedic Dominum DEUM; & pete ab eo, ut vias tuas dirigat; & omnia consilia tua in ipso permaneant. Et sicut David: Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo, & alibi sæpe: atque omnia in nomine Domini faciant, juxta ea, quæ monet Apostolus Coloss. 3. Omne quodcumque facitis in verbo, aut in opere, omnia in nomine Domini nostri JESU Christi facite, gratias agentes DEO, & Patri per ipsum. Et iterum 1. Cor. 10. 2. Sive ergo manducatis, sive bibitis, vel aliud quid facitis, omnia in gloriam DEI facite. Ac ut de temporalibus bonis, &

sæculi hujus commodis atque divitijs anxij non sint, neque nimis solliciti, dicente propheta: *Non dabit in æternum fluctuationem justo.* Et rursus: *Funior fui, et enim senex, & non vidi justum derelictum, nec semen ejus quatenus panem.* Hinc & Dominus in Evangelio suos discipulos instituens dicit: *Dico vobis, ne solliciti sitis anima vestra, quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini.* Nonne anima plus est quam esca, & corpus plusquam vestimentum? *Respicite volatilia cæli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea, & Pater vester celestis pascit illa.* Nonne vos magis plus estis illis? *Quis autem vestrum cogitans potest adjicere ad staturam cubitum unum? Et de vestimento quid sollicitus estis? Considerate lilia agri, quomodo crescunt; non laborant, neque nent.* Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua, cooperatus est sicut unum ex istis. *Si enim fructum agri, quod hodie est, & cras in cibitum mittitur, DEUS sic vestit, quanto magis vos modici fidei? Nolite ergo solliciti esse dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemus? Hæc enim omnia gentes inquirunt: Scit enim Pater vester, quia omnibus vobis indigetis.* *Quærite ergo primum regnum DEI & justitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis.* Nolite ergo solliciti esse in crastinum, *Crastinus enim dicit sollicitus erit filij ipsi.* Sufficit dies malicia sua. *Et infra post aliqua: Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris, quanto magis Pater vester, qui in cælis est, dabit bona petentibus set.* Et Apostolus Paulus monet: *Nihil solliciti sitis, sed in omni oratione, & observatione, cum gratiarum actione petitionis vestra innotescant apud DEUM.*

Ideoque admoneantur, ne 3 quæsitibus, aut turpibus lucris inbiant, neve nimio divitiarum desiderio, sed sua tenuitate, seu ijs bonis, quæ Dei benignitate obtinent, contenti sint, ne in laqueos diaboli incidant. Ut enim ait Apostolus: *Est questus magnus pietas cum sufficientia.* Nihil enim iustis in hoc mundo, haud dubium, quia asserere nos quid possimus habentes autem alimenta, & quibus regamur, his contenti sumus. Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia & nociva, quæ mergunt homines in interitum, & perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes erraverunt à fide, & inferuerunt se doloribus multius.

Qui vero divites sunt, aut facultatibus præstant, moneantur, ut juxta Psalmographum, *nolint sperare in iniquitate, neque rapinas concupiscere, & divitiis si affluant, nolint cor apponere: sed indigentibus, viduis, pupillis, orphanis, & alijs pauperibus subveniant, benefaciant, & elemofynas erogent hospitalibus, Xenodochijs, Nofcomijs, & alijs pijs locis opem ferant, & pecunias suppeditent, ac alijs misericordiæ operibus indefinenter insistant: quoniam sicut beatus Jacobus ait: *Religio mundæ & immaculata apud DEUM. & Patrem hæc est. Visitare pupillos & viduas in tribulatione eorum, & immaculatum se custodire ab hoc sæculo.* Et sicut scriptum est in lege: *Non derelinque pauperes in terra habitationis tuæ.* Idcirco ego præcipio tibi, ut aperias manuum fratris tuogeno & pauperi, qui tecum versatur in terra. Et Dominus noster in Evangelio confirmat: *Semper enim pauperes habebitis vobiscum, & cum volueritis potestis illis benefacere.**

Et alibi: *Omni potentis te tribus.* Et rursus: *Esote misericordes, sicut & Pater vester misericors est.* Item *date, & dabitur vobis: mensuram bonam & confertam & congeneratam, & superfluentem dabunt in sinum vestrum.* Item: *Beatus est magis dare quam accipere.*

Math. 6.

Luc. 11.

1. Tim. 6.

1. Cor. 13.

1. Tim. 6.

1. Tim. 6.

1. Tim. 6.

1. Tim. 6.

1. Tim. 6.

1. Tim. 6.

1. Tim. 6.

1. Tim. 6.

CAPVT XIV.

De abstinentia à cibis prohibitis.

Eccli. 4. Et Eccli. dicit: Filij elemosynam pauperu ne defraudas, & oculos tuos ne transvertas à paupere. Animam esurientem ne despexeris, & non exaspres pauperem in inopia sua, & quæ sequuntur. Et iterum: Exorare, & facere elemosynam ne desipias.

Matth. 6. Cum facis elemosynam, noli tuba canere anse te, sicut hyprocrita faciunt in Synagogis, & in vicis, ut honorificentur ab hominibus: Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. Te autem faciente elemosynam, nesciat sinistra tua, quid faciat dextra tua; ut sis elemosyna tua in abscondito, & Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi.

Luc. 11. Ac doceantur, & quantæ virtutis, quantique pretij & meriti ipsa elemosyna sit: inprimis vero quod iratum propter peccata DEUM placatum reddat, & peccatorum pretium & compensatio fiat, juxta consilium Danielis cap. 4. Peccata tua elemosynâ redimo, & iniquitates tuas misericordijs pauperum. Et Dominus dicit: Beati misericordias, quoniam ipsi misericordiam consequentur: quin & peccata ipsa exinguat, & abluat. Eccli. 3. Ignem ardentem exinguit aqua, & elemosyna resistit peccatis, & DEVS prospexerit est ejus, qui reddidit gratiam. Meminit in posterum, & in tempore casus sui invenit firmamentum. Et Dominus Luc. 11. Quod superest, inquit, date elemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis.

Matth. 5. Sed & DEUM misericordem & benignum retinet elemosyna, ac ab omni peccato, & æterna morte liberat, juxta Tobiam dicentem: Ex substantia tua fac elemosynam, & noli avertere faciem tuam ab ullo paupere, ita enim fiet, ut nec à te avertatur facies Domini. Quomodo poteris, ita esse misericors, si mutuum tibi fuerit, abundanter tribue: si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter imparari stude. Præmium enim honorum tibi thesaurizas in die necessitatis, quoniam elemosyna ab omni peccato, & à morte liberat, & non patietur animam ire in tenebras. Fiducia magna erit coram DEO elemosyna omnibus facientibus eam. Et ipsum Tobiam alloquens Archangelus Raphael confirmat: Bona est oratio cum jejunijs & elemosyna, magis quam thesauros auri recondere, quoniam elemosyna à morte liberat, & ipsa est, qua purgat peccata, & facit invenire misericordiam, & vitam æternam: Et Sapiens dicit: Conclude elemosynam in sinu pauperis: & hac pro te exorabis ab omni malo. Elemosyna viri, quasi sacculus cum ipso, & gratiam hominis, quasi pupillam conservabit: & postea resurget, & retribuet illis retributionem unicuique in caput illorum, Super scutum potentis, & super lanceam adversus inimicum tuum pugnabis.

Eccli. 29. Sed & elemosynis velut sacrificio quodam DEUM ipsum promeretur, juxta Apostolum dicentem: Beneficentia autem, & communionis nolite oblivisci: talibus enim hostijs promeretur DEVS. Et id quidem, si ab alijs, qui sunt in statu gratiæ, vel in charitate fiant, alioquin, ut dicit idem Apostolus: Etsi distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, & si tradidero corpus meum ita ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest, scilicet ad æternam vitam promerendam, quamvis & ad se disponendum ad gratiam, & ad alia multa valde utilis sit; Angelo testante, dum dicit, Cornelii exaudita est oratio tua, & elemosyna tua commemorata sunt in conspectu DEI.

Hebr. 13. Et id quidem, si ab alijs, qui sunt in statu gratiæ, vel in charitate fiant, alioquin, ut dicit idem Apostolus: Etsi distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, & si tradidero corpus meum ita ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest, scilicet ad æternam vitam promerendam, quamvis & ad se disponendum ad gratiam, & ad alia multa valde utilis sit; Angelo testante, dum dicit, Cornelii exaudita est oratio tua, & elemosyna tua commemorata sunt in conspectu DEI.

Monendi item ut Christianam modestiam tenentes à amictu simplici, non superfluis vestibus, ad molliem & vanitatem, sed modestis ad corporis necessitatem utantur; memores eorum, quæ scriptura Eccli. 11. dicit: In vestitu ne glorieris unquam, nec in die honoris tui extollaris.

Quia vero Judæi, & Mahometani à quibusdam cibis velut immundis abstinent vel eos etiam abominantur, ut carnes suillas & similes, vel quæ eorum more non fuerint præparatæ: ideo qui ex eis venerint Neophyti, edocendi sunt, omnes cibos, omniaque esculenta munda esse, & bona, & nihil eorum à fidelibus rejiciendum. Cuncta Gen. 1. enim quæ DEVS fecit, sunt valde bona, ipseque Gen. 9. post diluvium omnia, quæ moventur & vivunt quasi olera virentia tradidit hominibus in cibum: & cibos, dicit Apostolus, Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione Fidelibus, & iis qui cognoverunt veritatem. Quia omnis creatura bona est, & nihil rejiciendum, quod cum gratiarum actione percipitur. Sanctificatur enim per verbum Dei & orationem. Et alibi: Omnia munda mundis, coinquinatis autem & infidelibus nihil est mundum, sed inquinata sunt eorum & mens, & conscientia.

Verum Christi fideles ad carnis macerationem, & sensuum mortificationem ab aliquibus cibis, ut carnis, ovis, caseo, lacte & similibus quandoque abstinent, ut Quadragesimæ, quatuor temporum, vigiliarum, aliorumque jejuniorum ex præcepto Ecclesiæ, aut alijs diebus ex instituto regulari, aut peculiari voto vel devotione, vel à carnis tantum, vel ab ijs omnibus feria quarta, sexta, & Sabbato, pro consuetudine Ecclesiarum, ac nonnullos Dei servos etiam perpetuo ab ejusmodi escis, & vino ex voto, vel instituto similiter abstinere tanquam à fortiori cibo, & potu pro sola corporis castigatione, non quod eas damnent, aut tanquam immundas respuant, aut abominentur, sed quod præmium expectent, ut sensibilia despicientes spirituali deinceps & cælesti mensa fruantur.

Hereticos autem fuisse, & esse, & hos etiam maxime vitandos, qui vel à cibis tanquam vera creatura Dei non essent, damnant, aut illis tempore debito velci prohibent, vel 7 ijs abstinentiæ, & jejuniorum posthabita disciplina quibuslibet diebus sine delectu & indifferenter utuntur; immemores eorum, quæ dicit Apostolus. Non est regnum Dei esca & potus, sed justitia & pax, gaudium in Spiritu sancto. Qui enim in hoc servit Christo & placet Deo, & probatus est hominibus.

Proinde abstinentiam & sobrietatem sectentur, gaudientes eundem Apostolum, qui de se dicit: Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne forte cum alijs prædicaverim, ipse reprobus efficiar.

2. Cyrill. Hieros. in Catech. 5. de 10. dogm. ad illumin.

38. Cyrill. ubi supra, catech. 4. August. si. ve alius. fide ad Pet. 6. 3. tom. 3. & idem eod. lib. cap. 42. 1. Tim. 4. Tit. 1.

45. August. cit. c. 42. de fide ad Pet. 5. s. Cyril. ubi supra.

6 Dicitur de Eucratia Tattiano, Severianis, Manichæis, & similibus. Dicitur de Lucevano & recentioribus hæreticis. 1. Tim. 4. Rom. 14. 7 Beda in præf. hom. in oct. Epiph. 1. Cor. 5.